

Economie Integraal havo 2de druk deel 2

Hoofdstuk 10 Intertemporele ruil gezinnen

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
10.1 Jong geleerd, oud gedaan	
Je kunt	
• uitleggen dat tijd schaars is.	<i>Ja / Nee</i>
• de verschillende levensfasen beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• de verschillende fasen in de financiële levensloop verklaren.	<i>Ja / Nee</i>
• uitleggen op welke manier er in de levensloop sprake is van intertemporele ruil.	<i>Ja / Nee</i>
10.2 Werken of studeren	
Je kunt	
• het verschil beschrijven tussen investeringen in physical capital, human capital en social capital.	<i>Ja / Nee</i>
• verklaren dat kiezen tussen werken en studeren een intertemporele beslissing is.	<i>Ja / Nee</i>
10.3 Sparen, beleggen en lenen	
Je kunt	
• rekenen met nominale en reële rente.	<i>Ja / Nee</i>
• verklaren waarom de rente op consumptief krediet hoger is dan op een hypothecaire lening.	<i>Ja / Nee</i>
• verklaren dat zowel sparen als lenen intertemporeel ruilen is.	<i>Ja / Nee</i>
10.4 Huren of kopen	
Je kunt	
• voordelen en nadelen noemen van huren en kopen.	<i>Ja / Nee</i>
• rekenen met hypotheekrenteaftrek voor IB-box 1.	<i>Ja / Nee</i>
• rekenen met bijtelling van het eigenwoningforfait op basis van de WOZ-waarde.	<i>Ja / Nee</i>
• verklaren dat kiezen tussen huren en kopen een intertemporele beslissing is.	<i>Ja / Nee</i>
10.5 Ouderdomspensioen	
Je kunt	
• het verschil beschrijven tussen omslagstelsel en kapitaaldeckingsstelsel.	<i>Ja / Nee</i>
• het verschil beschrijven tussen waardeovaste- en welvaartsvaste uitkeringen.	<i>Ja / Nee</i>
• uitleggen dat de financiering van de AOW in gevaar komt door de vergrijzing.	<i>Ja / Nee</i>
• uitleggen dat door verplichte solidariteit een intergenerationeel conflict kan ontstaan.	<i>Ja / Nee</i>
• verklaren dat een pensioen intertemporeel ruilen is.	<i>Ja / Nee</i>

Hoofdstuk 11 Intertemporele ruil overheid

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
11.1 Collectieve en particuliere sector	
Je kunt	
• het verschil beschrijven tussen de collectieve en de particuliere sector.	Ja / Nee
11.2 Begroting en schuld collectieve sector	
Je kunt	
• diverse inkomsten en uitgaven van de overheid beschrijven.	Ja / Nee
• de belastingbeginselen beschrijven.	Ja / Nee
• de collectievelastendruk berekenen.	Ja / Nee
• de oorzaken en gevolgen van overheidstekorten en overheidsschulden beschrijven	Ja / Nee
• Uitleggen dat bij overheidstekorten en -overschotten sprake is van intertemporele ruil	Ja / Nee
11.3 Loon en inkomstenbelasting	
Je kunt	
• rekenen met IB-box 1, box 2 en -box 3.	Ja / Nee
• de verschillen tussen progressieve, degressieve en proportionele belastingen uitleggen	Ja / Nee
• rekenen met schijventarieven.	Ja / Nee
• rekenen met heffingskortingen.	Ja / Nee
11.4 Btw, accijnzen en autobelastingen	
Je kunt	
• het btw-bedrag berekenen dat een bedrijf moet afdragen of mag terugvorderen.	Ja / Nee
• rekenen met BPM, benzineaccijns en MRB.	Ja / Nee

Economie Integraal havo 2de druk deel 2

Hoofdstuk 12 Inkomen en groei

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
12.1 Binnenlands inkomen en product	
Je kunt	
• het binnenlands inkomen en binnenlands product op drie manieren berekenen.	Ja / Nee
• uitleggen dat de hoogte van het binnenlandse inkomen gelijk is aan de waarde van het binnenlands product	Ja / Nee
• uitleggen dat de werkelijke cijfers afwijken door de informele economie.	Ja / Nee
12.2 Kringloop en bestedingen	
Je kunt	
• geldstromen in een kringloop berekenen vanuit iedere sector.	Ja / Nee
• het particulier spaarsaldo berekenen.	Ja / Nee
• het nationaal spaarsaldo berekenen.	Ja / Nee
12.3 Economische groei	
Je kunt	
• rekenen met nominaal en reëel bbp (per hoofd) als maatstaf voor economische groei	Ja / Nee
• de voordelen en nadelen van groei van het reëel bbp per hoofd beschrijven	Ja / Nee
• het verschil uitleggen tussen economische groei in ruime en in enge zin.	Ja / Nee
• de bezwaren tegen het gebruik van het bbp als welvaartsmaatstaf beschrijven	Ja / Nee
12.4 Groen bbp, Human Development Index, Happiness Index en mvo	
Je kunt	
• de begrippen groen bbp, Human Development Index, Happiness Index en mvo toepassen.	Ja / Nee
• beschrijven wanneer er sprake is van duurzame groei.	Ja / Nee

Hoofdstuk 13 Inkomensverdeling

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
13.1 Inkomensbronnen en -verschillen	
Je kunt	
• rekenen met primair, secundair en tertiair inkomen.	Ja / Nee
• Het verschil aangeven tussen primair inkomen en overdrachtsinkomen	Ja / Nee
• diverse gevolgen en oorzaken van inkomensverschillen beschrijven.	Ja / Nee
13.2 Lorenzcurve	
Je kunt	
• informatie selecteren om een Lorenzcurve af te leiden.	Ja / Nee
• informatie selecteren en berekeningen maken met gegevens uit een Lorenzcurve.	Ja / Nee
• de mate van inkomensongelijkheid analyseren met behulp van de Lorenzcurve, de Gini-coëfficiënt en de verhouding tussen de inkomensaandelen van de hoogste en laagste decielen.	Ja / Nee
13.3 Nivellering, denivellering en overheidsbeleid	
Je kunt	
• de begrippen nivellering of denivellering beschrijven.	Ja / Nee
• berekenen of bepalen dat er sprake is van nivellering of denivellering.	Ja / Nee
• diverse oorzaken van nivellering en denivellering beschrijven.	Ja / Nee
• de invloed van de overheid op de inkomensverdeling analyseren	Ja / Nee

Hoofdstuk 14 Structuur en conjunctuur

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
14.1 Structuur en productiecapaciteit	
Je kunt	
• beschrijven hoe de productiecapaciteit afhangt van kwaliteit en kwantiteit van de productiefactoren arbeid, kapitaal, natuur, ondernemerschap.	<i>Ja / Nee</i>
• rekenen met arbeidsproductiviteit en kapitaalproductiviteit.	<i>Ja / Nee</i>
• de invloed van inkomensverhoudingen en het buitenland op de productiestructuur beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
14.2 Conjunctuur en bestedingen	
Je kunt	
• beschrijven hoe alle vijf de bestedingen de conjunctuurcyclus veroorzaken.	<i>Ja / Nee</i>
• de bezettingsgraad berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• het multipliereffect beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• situaties van onderbesteding, overbesteding en bestedingsevenwicht beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• de conjunctuurklok van het CBS interpreteren	<i>Ja / Nee</i>
14.3 Conjunctuur- en structuurbeleid van de overheid	
Je kunt	
• beschrijven hoe progressieve belastingen de conjunctuur automatisch dempen.	<i>Ja / Nee</i>
• beschrijven hoe uitkeringen de conjunctuur automatisch dempen.	<i>Ja / Nee</i>
• de werking van het anticyclisch begrotingsbeleid beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• voorbeelden van structuurbeleid van de overheid noemen en dit beleid verklaren	<i>Ja / Nee</i>

Economie Integraal havo 2de druk deel 2

Hoofdstuk 15 Werk en werkloosheid

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
15.1 Beroepsbevolking en werkgelegenheid Nederland	
Je kunt	
• de beroepsbevolking berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• de werkgelegenheid berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• de participatiegraad berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• de i/a-ratio berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
15.2 Werkloosheid in Nederland	
Je kunt	
• beschrijven wanneer iemand officieel werkloos is.	<i>Ja / Nee</i>
• het werkloosheidspercentage berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• uitleggen dat de werkelijke cijfers afwijken door verborgen werkloosheid.	<i>Ja / Nee</i>
• uitleggen dat de werkelijke cijfers afwijken door verborgen werkgelegenheid.	<i>Ja / Nee</i>
• uitleggen hoe het werkloosheidscijfer wordt gecorrigeerd voor seizoenswerkloosheid.	<i>Ja / Nee</i>
15.3 Conjuncturele en structurele werkloosheid	
Je kunt	
• het verschil beschrijven tussen de oorzaken van conjuncturele en structurele werkloosheid.	<i>Ja / Nee</i>
• het verschil beschrijven tussen kwantitatieve en kwalitatieve structuurwerkloosheid.	<i>Ja / Nee</i>
15.4 Oplossingen werkloosheid	
Je kunt	
• diverse oplossingen voor conjuncturele werkloosheid beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• diverse oplossingen voor structurele werkloosheid beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
15.5 Gespannen arbeidsmarkt	
Je kunt	
• diverse gevolgen van een krappe (gespannen) arbeidsmarkt beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• diverse oorzaken van een krappe (gespannen) arbeidsmarkt beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• diverse overheidsmaatregelen ter bestrijding van een krappe arbeidsmarkt beschrijven	<i>Ja / Nee</i>

Hoofdstuk 16 Inflatie en monetair beleid

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
16.1 Metingen en gevolgen van inflatie en deflatie	
Je kunt	
• het CPI berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• rekenen met nominaal en reëel inkomen.	<i>Ja / Nee</i>
• de gevolgen van inflatie en deflatie beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
16.2 Oorzaken inflatie en deflatie	
Je kunt	
• diverse oorzaken en oplossingen beschrijven van bestedingsinflatie.	<i>Ja / Nee</i>
• diverse oorzaken en oplossingen beschrijven van kosteninflatie.	<i>Ja / Nee</i>
16.3 Monetair beleid	
Je kunt	
• de taken van de ECB en het eurosysteem beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• het doel en de instrumenten van monetaire beleid beschrijven	
• beschrijven hoe monetair rentebeleid van de ECB invloed heeft op de conjunctuur en structuur.	<i>Ja / Nee</i>
• uitleggen wat de gevolgen zijn van een zeer lage of negatieve rente.	<i>Ja / Nee</i>

Economie Integraal havo 2de druk deel 2

Hoofdstuk 17 Economie internationaal

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
17.1 Nederland in de wereld	
Je kunt	
• de exportquote en de importquote berekenen.	Ja / Nee
• Met behulp van export- en importquote het belang van internationale handel voor Nederland beschrijven.	
• informatie uit de lopende rekening van de betalingsbalans selecteren en analyseren.	Ja / Nee
• oorzaken en gevolgen beschrijven van overschotten of tekorten op de deelbalansen.	Ja / Nee
17.2 Protectie, vrijhandel en globalisering	
Je kunt	
• diverse vormen van protectie beschrijven.	Ja / Nee
• diverse voordelen en nadelen van protectie beschrijven.	Ja / Nee
• diverse voordelen en nadelen van vrijhandel beschrijven.	Ja / Nee
• de toegenomen globalisering van de economie verklaren	Ja / Nee
17.3 Europese integratie	
Je kunt	
• diverse vormen van economische integratie beschrijven.	Ja / Nee
• diverse voordelen en nadelen van economische integratie beschrijven.	Ja / Nee
• Uitleggen waarom de EU-landen streven naar een economische en monetaire unie.	Ja / Nee
• de toelatingseisen beschrijven om te mogen deelnemen aan de Europese economische en monetaire unie	Ja / Nee
• de hedendaagse problemen met betrekking tot de Europese integratie beschrijven	Ja / Nee